

SPRAWOZDANIE

roczne z realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodziny w 2018 r. zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał osoby i rodziny zmierzające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiał im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc ta realizowana była poprzez zadania własne i zlecone gminie.

W 2018 roku środki przekazane przez Wojewodę na realizację zadań zleconych i własnych oraz środki własne Gminy łącznie wyniosły **8 037 741,50 zł**.

Na zadania zlecone wydatkowana została kwota **6 719 341,03 zł**, w tym dotacja w wysokości **6 669 036,37 zł** i środki własne w wysokości **50 304,66 zł** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania zlecone		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
świadczenia wychowawcze	410 (713 dzieci)	3 821 932,90 zł
zasiłki rodzinne	249	812 006,00 zł
jednorazowe zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „becikowe”	43	43 000,00 zł
świadczenie rodzicielskie	22	226 414,00 zł
świadczenie pielęgnacyjne	27	395 308,00 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	14	117 202,00 zł
zasiłek pielęgnacyjny	123	200 540,00 zł
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	24	142 320,00 zł
zasiłek dla opiekuna	16	60 080,00 zł
składka zdrowotna przy świadczeniach opiekuńczych	23	34 250,04 zł
składka społeczna przy świadczeniach opiekuńczych	28	127 988,35 zł
Karta Dużej Rodziny	10 (karty 42)	117,58 zł
usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	33 200,00 zł
świadczenie dobry start	427 (632 dzieci)	189 600,00 zł
RAZEM		6 203 958,87 zł

Na zadania własne wydatkowana została kwota **1 318 400,47 zł**, w tym dotacja w wysokości **572 421,69 zł** i środki własne Gminy w wysokości **745 978,78 zł** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania własne		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
zasiłki stałe	32	140 629,47 zł
zasiłki okresowe	65	136 960,38 zł
zasiłki celowe	62	29 813,65 zł
zasiłki celowe zakup żywności lub posiłku Program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	10	6 330,00 zł
zakup posiłku Program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	100 (w tym dzieci 185)	104 831,00 zł
schronienie	2	4 097,00 zł
opłata za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	7	209 546,43 zł
usługi opiekuńcze	8	30 614,00 zł
składka zdrowotna przy zasiłkach stałych	23	10 673,26 zł
asystent rodziny	8 (17 dzieci)	20 160,00 zł
pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka itp.	2	23 066,39 zł
dodatki mieszkaniowe	1	1 296,50 zł
organizacja spotkań wigilijnych dla seniorów i osób samotnych	80 osób	5 809,06 zł
stypendia szkolne	91 (139 dzieci)	112 252,51 zł
zasiłki szkolne	5	3 100,00 zł
zwalczanie narkomanii	X	4 198,53 zł
przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinie	X	79 493,21 zł
RAZEM		922 871,39 zł

Zadania dodatkowe			
Forma pomocy	Liczba rodzin	Ilość ton	Wartość
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	228 (644 osób)	36,455	178 054,89 zł
Bank Żywności		5,554	32 771,87 zł
RAZEM		42,009	210 826,76 zł

W 2018 r. świadczeniami z pomocy społecznej zostało objętych 166 rodzin (530 osoby w tych rodzinach), natomiast świadczeniami rodzinnymi oraz wychowawczymi zostało objętych 410 rodzin (713 osoby w tych rodzinach).

Ogółem w roku 2018 GOPS wydał 2438 decyzji, w tym 133 decyzje odmowne.

Główne problemy występujące w rejonie działania Ośrodka to: bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Narastającym problemem jest zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym i chorym. Częstą przeszkodą jest brak osób chętnych i posiadających predyspozycje / umiejętności do podjęcia zatrudnienia na stanowisku opiekuna osoby starszej, czy opiekunki środowiskowej. Z ogólnodostępnych badań statystycznych i analizy Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że coraz więcej osób w wieku poprodukcyjnym oraz chorych wymaga pomocy drugiej osoby w codziennym funkcjonowaniu. Badania demograficzne wskazują, że polskie społeczeństwo się starzeje, czyli co raz więcej osób w populacji także naszej Gminy jest w wieku poprodukcyjnym. Taki stan rzeczy wskazuje na uruchamianie mechanizmów, które pozwolą seniorom na jak najdłużej pozostawania aktywnymi uczestnikami naszej społeczności. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z funduszy unijnych na uruchomienie klubu samopomocy dla seniorów, którego działanie miałyby się rozpocząć w II połowie b.r.

Ponadto dla coraz większej liczby osób doraźna pomoc w miejscu zamieszkania nie jest wystarczająca. Skutkuje to umieszczeniem w placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej), w których często czas oczekiwania na wolne miejsce przekracza kilka lub kilkanaście miesięcy. Dużą bolączką jest fakt, że często ww. osoby posiadają dzieci oraz innych bliskich, którzy nie poczuwają się w większości przypadków w ogóle do sprawowania jakiegokolwiek opieki. Tłumacząc się przede wszystkim nawałem własnych obowiązków.

Kolejną grupą wymagającą specjalistycznego wsparcia oraz szczególnego podejścia są osoby z zaburzeniami psychicznymi, często zamieszkujące samotnie lub będące osobami bezdomnymi. Często zdarza się, że pomoc w ramach usług opiekuńczych jest nie wystarczająca lub osoby odmawiają takiej pomocy nie mając świadomości, że jest im ona niezbędna. Bardzo często osoby nie wyrażają zgody na umieszczenie w specjalistycznych placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi), co skutkuje wnioskowaniem do Sądu Rejonowego o umieszczenie bez zgody osoby chorej. Taki stan rzeczy powoduje, że umieszczenie w DPS wydłuża się średnio o kilkanaście lub kilkadziesiąt miesięcy.

Niepokoi nas również wzrastająca przemoc w rodzinach, coraz częściej psychiczna. Główną przyczyną tych sytuacji jest przede wszystkim nadużywanie alkoholu przez członka rodziny. Sprawy związane z występowaniem przemocy w rodzinie wymagają współpracy wielu służb i instytucji do tego powołanych (Zespół Interdyscyplinarny, Grupy Robocze). W 2018 r. w przypadku 13 rodzin

została wszczęta procedura Niebieskiej Karty, natomiast prowadzono procedurę w stosunku do 18 rodzin. 35 razy były zwoływane posiedzenia grup roboczych, na których 18 osób zostało objętych pomocą. W związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia w skutek przemocy w rodzinie zostało odebrane z rodziny 1 dziecko, które następnie umieszczono u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy Kodeks karny. 15 procedur „NK” zostało zakończonych na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz w stosunku do 1 „NK” rozstrzygnięto o barku zasadności podejmowania działań. Kierownik GOPS złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art. 207 § 1 kodeksu karnego (o popełnienie przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą) do Prokuratury Rejonowej w sprawie 1 rodziny.

W ramach profilaktyki uzależnień Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizował działania związane z zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci, młodzieży i ich opiekunów. Organizowano kampanie społeczną, która składała się z konkursu profilaktycznego i warsztatów dla rodziców p.n. „Klub Rodzica”. W konkursie profilaktycznym organizowano zajęcia integracyjne w formie rodzinnych rajdów rowerowych, gier terenowych, gier planszowych. Zorganizowano wraz z Urzędem Gminy i Zespołem Szkół w Zbójnie Mikołajki dla najmłodszych. W działaniach organizowanych w ramach kampanii udział wzięło 260 osób.

Ponad to w ramach profilaktyki uzależnień prowadzony był punkt konsultacyjny (średnio 19 godzin miesięcznie), w którym przyjmował terapeuta uzależnień, psycholog i socjoterapeuta. Z pomocy ww. specjalistów skorzystało 62 osoby z problemem uzależnień (132 konsultacje), 22 osoby z syndromem DDA (57 konsultacji), 13 osób doznających przemocy (35 konsultacji), 3 osoby stosujące przemoc (3 konsultacje).

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r. zorganizowano konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie zdrowia publicznego. Dofinansowanie udzielono 3 organizacją pozarządowym i 1 spółdzielni socjalnej w łącznej wysokości 18 040,00 zł.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do wspierania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych rodziny dysfunkcyjnej można wspomóc pracą asystenta rodziny. Mając na uwadze powyższe Ośrodek w 2018 r. skorzystał z oferty Ministerstwa

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i wystąpił o dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny. Na ten cel otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 5 514,00 zł. Asystenturą zostało objętych 8 rodzin (17 dzieci). W ramach wyżej wymienionej ustawy Gmina zobowiązana jest również do ponoszenia kosztów związanych ze współfinansowaniem pobytu dzieci z naszego terenu w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, w związku z powyższym opłacano w wysokości 50% kosztu pobytu 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w wysokości 10% kosztu pobytu 1 dziecka w zawodowej rodzinie zastępczej. W roku 2018 kierownik GOPS wystąpił do Sądu rodzinnego o wgląd w sytuację 1 rodziny (2 dzieci) w celu weryfikacji m.in. wypełniania obowiązków opiekuńczych oraz wychowawczych. Kierownik GOPS złożył do Sądu opiekuńczego zawiadomienie w sprawie interwencyjnego odebrania 1 dziecka na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w związku ze stwierdzeniem zagrożenia życia/zdrowia dziecka.

Pracownicy socjalni prowadzili monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w formie wywiadów środowiskowych lub rutynowych odwiedzin rodziny, poprzez kontakt bezpośredni i telefoniczny z pedagogiem szkolnym, dzielnicowym i kuratorami. Często przez rozeznanie wśród sąsiadów rodziny zagrożonej kryzysem (kontakt bezpośredni).

Na terenie Gminy w 2018 r. nie ustanowiono rodzin wspierających i nie funkcjonowały takie rodziny, co sprawiło, iż GOPS nie finansował kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, ponoszonych przez rodziny wspierające.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z funduszy unijnych na uruchomienie klubu młodzieżowego, którego działanie miałyby się rozpocząć w II połowie b.r. Działania klubu miałyby charakter opiekuńczo-wychowawczy oraz socjoterapeutyczny. Przede wszystkim polegałyby na rozwoju u dzieci i młodzieży kluczowych kompetencji: uczeniu się, rozwoju kulturalnym, relacjach rówieśniczych itp.

W ramach współpracy z Bankiem Żywności w ubiegłym roku GOPS rozdysponował 42 tony art. żywnościowych za łączną kwotę ok. 210 000,00 zł pośród 228 rodzin, co daje 644 osób w tych rodzinach. Art. żywnościowe pochodziły z pozysku własnego Banku Żywności i z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020. W ramach ww. programu organizowane były warsztaty kulinarne i nie marnowania żywności dla 25 mieszkańców Gminy Zbójno, których celem było podniesienie umiejętności kulinarnych uczestników oraz świadomości marnowania żywności i jej zapobieganiu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy ze Szkołą Podstawową w Rużu był organizatorem spotkania wigilijnego dla seniorów. Wigilia odbyła się w świetlicy wiejskiej w Rużu w sumie w spotkaniu wzięło udział ok. 80 osób.

Przekazując Państwu informację z realizacji zadań pragnę podziękować za zrozumienie i współpracę w zakresie zabezpieczenia najważniejszych potrzeb życiowych naszych mieszkańców i proszę Państwa o dalszą współpracę.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rużu
mgr Michał Krupka